

Alle on kerätty vinkkejä luokkatoimikunnille ja vanhempainyhdistyksille. Vanhempain yhteinen toiminta on mukavaa, perheet yhteen keräävää vapaaehtoista toimintaa. Vanhempaintoiminta ja yhdessä tekeminen edistävät kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Se hyödyttää niin lapsia, vanhempia kuin koulun henkilökuntaakin.

Luokkatoimikunta

- Verkosto suosittelee että ensimmäisen luokan alkaessa, syksyn ensimmäisessä vanhempainillassa muodostetaan luokkatoimikunta - luokan vanhemmista muodostuva ryhmä, joka suunnittelee ja toteuttaa yhdessä mukavaa toimintaa kouluajan ulkopuolella sisarusten ja vanhempien kesken.
- Useimmiten luokanopettaja toimii tiedottajana kotien suuntaan luokkatoimikunnan suunnittelemissa tapaamisissa. Opettaja osallistuu yhteisiin tapahtumiin vierailijan roolissa. Jos opettajalta toivotaan muunlaista roolia, siitä tulee sopia hänen kanssaan erikseen.
- Kun vanhemmat oppivat tuntemaan toisensa, on yhteydenpito helpompaa ja luontevaa lapsia koskevissa asioissa – sekä hyvissä että mahdollisissa haastavissa tilanteissakin.
- Yhteydenpitoa varten kannattaa kerätä kaikkien suostumuksella perheiden yhteystiedot – lapsen ja huoltajien puhelinnumerot ja sähköposti. Myös mahdollisista Whatsapp- & Facebook-ryhmistä on hyvä sopia. Yhteystietojen jakamisesta on hyötyä myös muissa asioissa, esimerkiksi lapset voivat ottaa yhteyttä toisiinsa koulupäivän jälkeen ja sopia yhteisestä tekemisestä.
- Viestit on hyvä laittaa myös Helmen kautta – mikäli kaikkien tietoja ei saada ja tiedot muuttuvat. Helmi-viestit laitetaan opettajan toimesta, joten tästä on hyvä sopia hänen kanssaan.
- Luokkatoimikunnassa on hyvä sopia yhteyshenkilö koulun vanhempainyhdistyksen suuntaan sekä varahenkilö hänelle. Varainkeruuta ajatellen myös rahastonhoitaja on hyvä nimetä.
- <http://www.vanhempainliitto.fi/vanhempaintoiminta>
- [http://www.vanhempainliitto.fi/vanhempaintoiminta/yhdistyksen toiminta](http://www.vanhempainliitto.fi/vanhempaintoiminta/yhdistyksen_toiminta)
- <http://www.vanhempainilta.fi/>

Vanhempainyhdistys

- Toimii koko koulun yhteishengen nostattajana ja kokoaa koulun/päiväkodin vanhemmat yhteen ja tarjoaa vanhemmille keskustelufoorumia.
- Toimii vanhempien vaikutuskanavana ja edistää kodin ja koulun/päiväkodin kumppanuutta ja yhteistyötä sekä tuo uusia toimintatapoja vanhempien ja opettajan väliseen yhteistyöhön.
- Lähtee liikkeelle kouluyhteisön tarpeista.
- Toimii koulun kaikkien lasten ja nuorten hyväksi, perustuu vapaaehtoisuuteen ja on avointa kaikille vanhemmille.
- Vanhempainyhdistyksellä on omat säännöt ja se on hyvä rekisteröidä yhdistyksenä.
- Vanhempainyhdistyksessä tulisi olla edustaja jokaiselta luokalta. Tämä edustaja välittää tietoa vanhempainyhdistyksen kokouksista luokalle ja päinvastoin. Yhdessä varahenkilön kanssa he voivat vuorotella vanhempainyhdistyksen kokouksissa.
- Koulujen vanhempainyhdistyksen kokouksissa on hyvä olla läsnä rehtori ja/tai opettajajäsen. Näin tieto kulkee ja terveiset vaihtuvat säännöllisesti molempien osapuolien kesken.

Vanhempainverkosto

- Järvenpään vanhempainverkosto kokoaa vanhempainyhdistysten ja vanhempien voimavarat hyvän kasvuympäristön rakentamiseksi ja toimii vaikutuskanavana kouluihin ja kaupunkiin.
- Koordinoi koulujen yhdistysten aloitteita ja lausuntoja ja järjestää vanhemmuutta tukevia luento- ja keskustelutilaisuuksia.

- Kehittää yhteistyötä ja tiedottamista koulutoimen ja eri yhteistyökumppaneiden ja koulujen vanhempainyhdistysten välillä.
Verkoston ajankohtaiset tiedotteet ja tapahtumat löydät osoitteesta:
<https://jarvenpaanvanhempainverkosto.yhdistysavain.fi/>
- Verkosto järjestää vanhempainyhdistystenpäivän kerran vuodessa. Päivän aikana vanhempainyhdistykset saavat ajankohtaista tietoa perusopetuksesta sekä vaihtavat käytäntöjä ja kuulumisia eri koulujen välillä.

Varainkeruu

Mikäli luokka suunnittelee luokkaretkeä tai leirikoulua tulee ajankohtaiseksi miettiä näiden rahoittamista. Rahan kerääminen yhdessä ei ole pakollista, mutta luokkaretket ja leirikoulut tuovat paljon iloa lapsille, kasvattavat yhteishenkeä ja jättävät mukavia muistoja. Ensimmäisen luokan alkaessa retki- tai leirikouluhaluja ei välttämättä vielä tiedetä, mutta varainkeruuta kannattaa suunnitella. Kun varoja kerätään useamman vuoden ajan, leirikoulu ja retket on mahdollista toteuttaa yhdessä hankituilla varoilla. Yhdessä tekemällä säästää ja samalla tutustuu muihin vanhempiin ja lapsiin. Toisaalta, jos leirikouluun ei päätetä lähteä, voi parina viimeisenä vuonna saada vaikkapa joulumyyjäistuotoilla ihan mukavat retkipäivät kesälomaa edeltäville viikoille.

- Varainkeruuta varten luokalle on avattava tili pankkiin. Kts. alla ohjeet tilin avaamisesta.
- Suosittelemme että luokalla sovitaan työnjako tehtävistä yleisesti ja tapahtumakohtaisesti (puheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitaja, tehtäväkohtainen vastuuhenkilö).
- Varainkeruuta käsittelevään vanhempainiltaan tulee lähettää kutsu ajoissa helmen kautta. Kutsussa on tulella ilmetä, että illassa käsitellään luokan raha-asioita, jolloin paikalla olisi mahdollisimman paljon vanhempia.
- Luokkien varainkeruuta ei säätele yhdistyslainsäädäntö.
- Perustuslain mukaan perusopetuksen tulee olla maksutonta. Koulun järjestämä leirikoulu on osa maksutonta opetusta. Varojen kerääminen niitä varten ei ole kuitenkaan kiellettyä, mikäli rahan antaminen on vapaaehtoista eikä muodosta edellytystä leirikouluun osallistumiselle. Rahankeräykseen osallistumattomuus ei saa leimata oppilasta tai estää häntä osallistumasta leirikouluun.
- **Rahankeräyksen tulee siis perustua vapaaehtoisuuteen eikä ketään voi velvoittaa tähän. Vanhempien on tärkeää huomioida, etteivät lapset perheineen joudu eriarvoiseen asemaan. Luokalle tulevaa uutta oppilasta ja hänen perhettä ei myöskään voi velvoittaa maksuihin.**
- Nämä varainkeruuohjeet koskevat myös muita kouluaikana järjestettäviä retkiä.
- Leirikoulun rahoituksesta tehdään kirjallinen suunnitelma ja sopimus siinä vaiheessa kun luokan opettaja ja huoltajat ovat tehneet päätöksen leirikoulun lähtemisestä. Rehtori ottaa sopimuksen osaksi vuosisuunnitelmaa. Perusopetusjohtaja hyväksyy suunnitelman osana vuosisuunnitelmaa, jolloin mm. vakuutukset astuvat voimaan. Suunnitelmassa tulee huomioida, että jokaisella oppilaalla on oltava mahdollisuus osallistua koulun opetussuunnitelman ja siihen perustuvaan vuosisuunnitelman mukaiseen toimintaan huolimatta siitä, onko hän tai hänen huoltajansa osallistunut varojen keräykseen.
- Opetushallitus on antanut verkkosivuillaan ohjeen leirikoulujen ja kouluretkien maksuttomuudesta.

Tapahtumien järjestäminen

- Niin luokkatoimikunta kuin vanhempainyhdistyksenkin voivat järjestää tapahtumia. Tapahtumilla voidaan kerätä varoja koulun vanhempainyhdistyksille tai luokkatoimikunnille. Erilaisia tapahtumia voidaan toki järjestää ilman varojen keräämistäkin. Tapahtumien kahviot ja buffetit ovat hyviä tapoja kerätä rahaa. Erilaiset arpajaiset ja joulu-/kevätmyyjäiset sekä kukkamyyntit jne. ovat perinteisiä tapahtumia. Tapahtuman järjestämisestä koululla on sovittava rehtorin kanssa. Myös luokan opettajaa on hyvä tiedottaa tapahtumasta, mutta hänen osallistumisensa muun kuin perusopetuksen järjestämiin tapahtumiin on vapaaehtoista.
- Verkostolla on mm. telttakatos, popcorn-kone sekä termareita, joita vanhempainyhdistykset ja luokkatoimikunnat voivat lainata omiin tapahtumiinsa.
- Tapahtuman koosta riippuen voi olla tarpeen tehdä ilmoitus yleisötilaisuudesta poliisille ja pelastussuunnitelma. Näiden tarkoituksena on tiedottaa poliisia ja pelastuslaitosta tapahtumista, jolloin hätätilanteen tullen heillä on valmius toimia.

Tässä linkit ja lisätietoa:

- o http://www.poliisi.fi/luvat/ilmoitus_yleisotilaisuudesta
- o <https://www.ku-pelastus.fi/fi/asioverkossa/ohjeet-ja-lomakkeet/yleisotapahtumat/yleisotapahtuman-pelastussuunnitelma>
- Mikäli tapahtuman luonne on pienimuotoinen, eikä ole varmuutta tarvitaanko yllä olevia lupia ja/tai pelastussuunnitelmaa, on aina suositeltavaa tarkistaa lupa-asiat asianomaavalta viranomaiselta.

Tilin avaaminen

Tili tarvitaan siksi, että luokan rahat ovat tallessa ja niistä löytyy jälkikäteen historiatietoa talletusten, nostojen ja maksujen muodossa.

- Tilin avaamisesta tulee päättää vanhempainillassa tai kokouksessa, josta laaditaan pöytäkirja / muistio.
- Pöytäkirjaan tulee tehdä merkintä päätöksestä tilin avaamiseksi, esimerkki alla:
”Kokouksessa päätettiin avata luokkatoimikunnalle pankkitili Pankki Oyj:hin. Tilin avaajaksi valittiin N.N (sotu) ja hänen varahenkilökseen X.X (sotu). Käyttöoikeuden haltijoilla on kullakin oikeus käyttää tiliä yksin ja liittää tili N.N :n verkkopankkiin sekä kysely-että maksutiliksi. N.N:llä ja M.M:llä tai luokkatoimikunnan päättämällä muulla henkilöllä on oikeus yksin lopettaa tili. ”
- Pöytäkirjassa pitää lukea myös tilin nimi, läsnä olevien allekirjoitukset, sekä paikka ja aika.
- Rekisteröity yhdistys tarvitsee pöytäkirjan ja otteen kaupparekisteristä mukaan pankkiin.
- Luokan rahastonhoitajan kannattaa kertoa lyhyesti luokan tilitalanteesta aina vanhempainiltojen yhteydessä. Näin kaikilla vanhemmilla on käsitys luokan rahatilanteesta ja varainkeuvaruudesta on helpompi keskustella.

Kokoustekniset asiat, käytännön ohjeet

- Lisätietoa yhdistyksen perustamisesta sekä kokouksista löytyy alla olevasta vanhempainliiton linkistä.
- Verkosto on myös mielellään apuna mikäli niin luokkatoimikunnalla kuin vanhempainyhdistyksellä herää kysymyksiä.

http://www.vanhempainliitto.fi/vanhempainliitto/vanhempainliiton_toiminta/toiminnan_suunnittelu_ja_kehittaminen/yhdistyskansi

Nämä tässä muistiossa kerrotut asiat ovat Järvenpään vanhempainverkoston eri lähteistä kokoamia vinkkejä, eivätkä poista kulloisenkin tahon vastuuta toimia lain mukaisesti ja hyviä tapoja kunnioittaen niin varainkeruuseen, tapahtumien järjestämiseen kuin yhdistyksen toimintaankin liittyvissä asioissa. Ajankohtaisin tieto on suositeltavaa tarkistaa aina asianomaavalta viranomaiselta.

Lisätietoja

Järvenpään vanhempainverkosto ry
Tiia Östberg, puheenjohtaja

<https://jarvenpaanvanhempainverkosto.yhdistysavain.fi/>